

Klepel, augustus 2024

Juni: klaprozen en gemaaid gras

Bouwplannen en energietransitie

1

Ons Wieringer Eilandmuseum is van groot historisch, cultureel en sociaal belang in de gemeente Hollands Kroon. Door de dynamische ontwikkeling die het de laatste jaren heeft doorgemaakt is het in staat om naast alle museale activiteiten elk jaar tal van culturele en sociale evenementen te organiseren. Het weet daarmee ongeveer 5.000 bezoekers per jaar te trekken.

Het museum krijgt veel groepsbezoeken van allerlei maatschappelijke organisaties uit het hele land. Het museum is aangesloten bij het Netwerk Zuiderzeecollectie, een netwerk van 27 musea rondom de voormalige Zuiderzee, www.zuiderzeecollectie.nl. Verder voldoet ons museum aan de Museumnorm 2020 van Stichting Museumregistratie Nederland. Museum Jan Lont is op dit moment het enige officiële museum binnen de gemeente Hollands Kroon.

Grasmaand: stobalen op ons landje aan de overkant

Naast de museale functie biedt het museum elke woensdag de bezoekersruimte aan de Wieringer Dangers aan voor hun vaste oefenavond. Elke dinsdag en donderdag ontvangt de zorginstelling Wonen Plus Welzijn in dezelfde bezoekersruimte haar deelnemers. Deze deelnemers ervaren deze locatie eerder als een thuis dan als een zorgaccommodatie. Door al deze activiteiten gaat het museum diverse aanpassingen bij het museum doen. Hier in het kort de belangrijkste aanpassingen:

Energietransitie

Het museum wil gaan verduurzamen en is op zoek naar alternatieve energiebronnen. We hebben gebruik kunnen maken van het “Noodfonds Energie” van de gemeente Hollands Kroon op voorwaarde dat wij energiebesparende maatregelen nog dit jaar nemen. We hebben ingezet op een lucht-warmtepompinstallatie, aangevuld met zonnepanelen. Door de ontvangst van een legaat kort geleden heeft het museum nu ook de gelegenheid om geheel ‘van het gas af te gaan’ door middel van een gesloten bronsysteem van 16 kilowatt. De inschatting is dat we drie bronnen moeten boren van ongeveer 165 meter diep. Met deze installatie kunnen we naast het bezoekerscentrum ook de boerderij aansluiten waardoor we een betere klimaatbeheersing krijgen. Tevens willen wij als elektrabron zonnepanelen gaan plaatsen op het dak van de nieuwe berging.

Vergroten van het museumdepot

Op dit moment heeft ons museum een collectie van ruim 6500 stuks. Volgens de museumnorm 2020 moet onze collectie wat overzichtelijker in het depot worden opgeslagen waardoor het bestaande depot op de verdieping nu al te klein is geworden. We gaan om deze reden een nieuw depot/berging achter het bezoekerscentrum bouwen. Op de nieuwe berging / het depot kunnen we dan tevens de benodigde zonnepanelen plaatsen.

2

Verbetering entree

Wieringen is zeer aantrekkelijk voor fietsers en voetgangers. De Stroeërweg is een belangrijke en drukke route hiervoor. Om het museum beter zichtbaar te maken voor deze groep gaan wij de entree aan de wegzijde aantrekkelijk maken door het plaatsen van twee zitbankjes: een ‘leugenbankje’ en een feiten- en informatiebankje, zodat ook buiten de openingstijden van het museum de nodige informatie gegeven kan worden.

Inmiddels hebben we alle benodigde vergunningen binnen en kunnen we van start gaan met de realisatie van deze plannen. Met de werkzaamheden zal de fa. Boersen Aannemersbedrijf uit Hippolytushoef eind augustus starten met de bouw van het nieuwe depot. Vanaf 20 september zal de fa. Warmtebelang uit Hem starten met het boren en aansluiten van de drie warmtebronnen en het plaatsen en installeren van de warmtepomp.

We streven ernaar dat voor de winterperiode de gehele installatie in gebruik kan worden genomen en de beide gasmeters door het energiebedrijf kunnen worden verwijderd.

André Lont (bestuursvoorzitter Vereniging Wieringer Museum Jan Lont)

Jan Cazemier en Mart Horstman in de tuin. ONDER rechts viooltjes bij een Wieringer bleekpot en links teunisbloemen.
BOVEN LINKS fruitbomen in onze boomgaard

3

De Amsteldiepdijk in wol

Tijdens de Ambachtendag is het wandkleed van de korte Afsluitdijk, de Amsteldiepdijk, om half drie onthuld door Hanna Horeman. Hanna was met één vingerwijzing uitgekozen door de woordvoerster van de Dulle Griet, een koor uit Enkhuizen. In het utlid hing het kleed al, bedekt door een laken. Met een flinke ruk onthulde Hanna het naaldviltwerk.

Dertien leden hebben er in groepjes drie maanden elke woensdagmiddag aan gewerkt. Het is prachtig geworden en het past precies bij het thema van de tentoonstelling '100 jaar eiland aan de vaste wal', waarvoor het dan ook speciaal gemaakt is! Het is te zien op het Wieringer Nieuws en op YouTube, in de clip van het nieuw-gecomponeerde lied dat Jeroen Zijlstra en Geert Schoonbeek samen uitvoeren.

Daar de vraag naar workshops over naaldviltten onverminderd groot blijft, willen Elly Boeschoten, Alma Vriesman en Iris Hos in de herfst daarmee doorgaan. Je kunt je er alvast vrijblijvend voor opgeven.

Maar er is ook nog een vraag gekomen of er een wandkleed voor het Afscheidshuis in Westerland gemaakt zou kunnen worden. Iedereen die lid is van het museum kan daaraan meedoen. Het wordt een vierluik met een boom in lente-, zomer-, herfst- en wintertooi. Er kunnen acht personen tegelijk aan werken. Geef je op bij Iris Hos (alleen per email): keesirishos@gmail.com

Bij genoeg interesse en animo kunnen er afspraken gemaakt worden over datum, tijd en aantal deelnemers per keer. Het ontstaan van het wandkleed 'de Amsteldiepdijk'

4

14 juli: Taan- en Ambachtendag

De taan- en ambachtendag was ook verder buitengewoon geslaagd en gezellig. Een prachtige dag voor een bezoek aan het museum! Het aantal bezoekers was hoog, meer dan 200! Zeilen werden getaand, het ijs smaakte heerlijk en voor de kibbeling van de Bert Mulders Wieringer Vishandel waren weer vele liefhebbers. Ons museumduo “De Wieringer madjes” speelde tussen de bedrijven door en op verzoek. De winnaars van het raadspel kregen een rondleiding van Mart en sloten de dag gezellig af met een bakkie, geserveerd met heerlijk baksel van een aantal van onze onovertroffen vrijwilligers. Magda Steigstra kookte diverse oud-wieringse gerechten (zoals “broeder”) op een houtvuur.

Wat het tanen betreft, voor schepen met zeilen van vlasdoek of katoen bestond de mogelijkheid om deze zeilen te impregneren met cachou, om zo schimmel en rotting tegen te gaan. Het was de tweede keer dit jaar dat de taanketel opgestookt werd. Zelfs uit Groningen was er een aanmelding! De zeilen van vlasdoek worden met de hand genaaid, zoals we konden zien.

Er was een pottenbakster, een houtdraaier en een proeverij van Wadsap. En ook kleding verstellen en machinaal sokken breien werd gedemonstreerd. Bezoekers konden uiteraard tevens kennis nemen van de boeiende tentoonstelling “Wieringen, 100 jaar eiland aan de vaste wal”.

5

Het 'viswijvenkoor', een zangkoor uit Enkhuizen is de "Dulle Griet". Het, verzorgde driemaal een hilarisch, ironisch en mooi optreden met allerlei onbekende (waaronder opstandige en schuine) zeemansliederen van een half uur in de ontmoetingsruimte.

‘ZEVEN DIEREN BIJTEN TERUG’

Opnames in museum: nieuw boek van Frank Westerman

Een uitzending bij Nieuwsuur stond op 28 mei gepland (Nieuwsuur, Nederland 2, 21.30 uur), maar doordat het nieuwe kabinet er tussendoor kwam, werd het naar enkele dagen later verschoven.

Frank Westerman en een cameraman in de tuin van Museum Jan Lont

6

Frank Westerman, bekend van boeken als ‘De graanrepubliek’, ‘Stikvallei’, ‘Ararat’ en ‘El negro en ik’, heeft een nieuwe titel op zijn naam staan: ‘*Zeven dieren bijten terug*’. ‘Wie de bewoonde wereld verlaat, krijgt oog voor de dieren’. Op reis noordwaarts in het kielzog van Willem Barentsz ontmoet Frank Westerman zeven magnifieke beesten: de lemming, de narwal, de paling, de ijsbeer, **de rotgans**, het rendier en de koningskrab. Terwijl wij de temperatuur op aarde opvoeren, houden zij ons een spiegel voor. Met z’n zevenen drukken ze ons met de neus op de feiten. De inzet is hoog: wat kunnen wij van deze dieren opsteken?

In *Zeven dieren bijten terug* zijn de Hollandse ijszeeverkenner van de zestiende eeuw de randfiguren. Hun overwintering in het Behouden Huys op Nova Zembla is het decor van een boek over leven en dood in de eenentwintigste eeuw. In een sprankelende stijl waaiert dit reisverslag uit van Texel en Terschelling tot voorbij de Noordkaap.

Onderweg raakt de lezer gebiologeerd door de overlevingskunst en de doodstrijd van zeven pooldieren. Hun lot blijkt onlosmakelijk verbonden met het bestaan op onze eigen breedtegraad.

Zeven dieren bijten terug is een eigentijds bestiarium: een beestenboek met een bijtende urgentie.’ **Daar de rotgans en Wieringen bij elkaar horen en Westerman ons museum kent, werd de televisiepresentatie hier gehouden.**

30 mei: Excursie Heemschut over Wieringen

het verslag van een deelnemer

Hoog gezeten in de bus van de firma Peer & Co uit Hippolytushoef was het glooiende landschap van Wieringen goed te observeren door de bijna zestig deelnemers aan de excursie. Heemschut organiseerde de rit op de laatste meidag, een zonnige bovendien, samen met de Historische Vereniging Wieringen en het Museum Jan Lont ter gelegenheid van het feit, dat Wieringen honderd jaar geleden verbonden werd met het vasteland.

De basis van het landschap werd 11.000 jaar geleden gelegd in de laatste ijstijd. Bulten van keileem, langgerekte strandwallen en wat zwerfkeien bepalen het. Vanuit de bus was het goed te zien, vooral omdat enkele Wieringers aan boord de groep attent maakten op de details. De gidsen wisten uit eigen herinnering aan de kindertijd nog veel anekdotes. Bijvoorbeeld hoe op weg naar opa een zusje nooit over een weg die dikwijls onderliep dorst te fietsen en ver omrijden moest, terwijl haar broer het rijden door de laag water wel spannend vond.

Gestopt werd bij de voormalige pastorie in Oosterland, waar na de Eerste Wereldoorlog de Duitse Kronprinz in ballingschap verbleef, gescheiden van zijn gezin, maar met zijn maîtresse bij de hand in het naastgelegen huisje. Via de Quarantaineweg, een herinnering aan VOC-tijden, waarin zieke schepelingen hier herstelden van hun tropische aandoeningen – of niet – ging het naar de honderd jaar oude Korte Afsluitdijk. De verbinding tussen Van Ewijksluis en het eiland die niet zonder technische moeilijkheden tot stand kwam. Een ‘deuk’ in de dijk herinnert aan de calculatiefout die wegspoelen van de ondergrond niet verhinderde, maar wel leidde tot een uniek vogelreservaat, pleisterplaats voor lepelaars.

7

Over het nieuwe land de Wieringermeer ging het langs de Wierdijk, de enige dijk ter wereld die nog uit pakketten ‘wier’ is samengesteld, naar het Museum Jan Lont in Stroe, een boerderij waar de tijd na het overlijden van de eigenaar en naamgever van het museum stil heeft gestaan. De kar van de bakker, een brancard op wielen, een brandspuit en een koets uit het midden van de negentiende eeuw zijn enkele van de pronkstukken.

Buiten naast een gereconstrueerde zodenwal lag een middeleeuwse sarcofaag in brokken, ongetwijfeld bezit van een edele familie, die er meerdere familieleden in had bijgezet. Binnen kregen de bezoekers een 'luie karnton' te zien, waarin de kaas als ware het een kinderledikant in gewiegd kon worden. Voor de fijnste smaak, kneep de boerin er een in een boerenzakdoek gewentelde verse schapendrol boven uit. Apocrief of niet, de Keuringsdienst van Waren zou er in onze tijd niet achter moeten komen.

Op een steenworp van het museum, dat recent dankzij een legaat, subsidies en andere bijdragen van een ruim bezoekerscentrum is voorzien, staat op een bult de Heidense Kapel. Ooit kerstende Willibrord op deze mystieke verhoging van het landschap een heidense tempel, voorzien van een steen met een varken erop. Nu is het een kerkhof voor lokaal gebruik, met een in natuursteen opgetrokken moderne kapel erop, gesierd met een steen in de zijgevel met opnieuw... een varken. Symbool van een voorchristelijke lokale cultus.

8

Wonderbaarlijke verhalen over vogels

Woensdagavond 19 juni was er in de ontmoetingsruimte van het museum een lezing met film en foto's van **Renate de Backere (van de Waddenvereniging)**. De presentatie ging over de essentie van de massale aanwezigheid van wadvogels in het Werelderfgoed Waddenzee en de

belangrijkste schakel voor de vogeltrek langs de Oost-Atlantische trekroute. De broedgebieden strekken zich uit van Noordoost-Canada tot Noord-Siberië en de wintergebieden reiken tot Zuid-Afrika! Een bekend voorbeeld is de kanoetstrandloper, die grote afstanden aflegt zonder tussenstop. Ze eten zich vet aan schelpdieren en verdubbelen hun gewicht, zodat ze genoeg brandstof hebben voor de 4000 km lange vlucht naar het noorden. Renate had veel interessant materiaal over vogels, maar ook over robben en andere zeezoogdieren meegenomen.

Als u meer zou willen weten: backere@waddenvereniging.nl.

Tevens maken we u attent op de tentoonstelling over Jan Loman, schilder, die gewoond er gewerkt heeft in Beetsterzwaag. Zowel daar als in Gorredijk is er nog deze zomer veel werk van hem te zien. Hij heeft o.a. het befaamde **logo van de Waddenvereniging** ontworpen dat nu al een halve eeuw het briefpapier e.d. siert.

9

Eilangd oaf
Eertijd ware we een eilangd, bolwerk van rust
Nou niet meer, onse eigenheid opgaand in de wiend.
We worre overløpen, meenomen, beskerremd, uutsloten, insloten
Spreke een are taal, begriepde mekaar niet meer.

Naamlòos in 't zwart, een gezicht verborrege
In een wirreld van stilte weer verdriet wordt verborrege
Een sluier om te skuile, een toevlucht om te dele
Een tent van rouw, een skuilplaas voer wie wil hele.

Skuute op zee, een skuilplaas voer de sturrem
Weer erremoed en herinneringe mekaar omerreme
Oud en jong verenegd in dut donkere gewaad
Een teken van verbongdenheid dat blijft voertbestaan

Eilangd oaf
We benne niet langer een eilangd
Wat het dat dèen met onse eigenheid, wat komt 'r van terecht
We rouwe, 't verlede kiekde naar de toekomst, we ziene wel
De tredisie naar de werkelekheid, 't verdwijnt, nag efkes en 't is vort

We brenge een boeskip: Wees zuuneg op 'r
Verlichte, verlèete, koestere, wense, doen, dèer
Een wirreld van betekenis, vormt deur onse dade
Dut eilangd dat we moete beware...

Gedicht door Rem van den Bosch
Vertaald naar Wierings dialect door Anne-Nita Wagemaker-Nummeijer

‘Rouwdracht van toen in plastic flessen van nu’

Op 20 juni was de opening van de Fotobiënnale KEERLINGEN in de Michaëlskerk. Vijf onderdelen op even zovele locaties. Voor ons als leden van het museum Jan Lont sprong de expositie van een van de fotografen, Rem van den Bosch (49) eruit. Deze Zeeuwse fotograaf werd geboren op een woonboot in Schiedam en raakte gefascineerd door het leven met water. Hij kijkt naar traditionele kleding, past deze aan en maakt van het landschap de achtergrond in zijn fotografie. Hulp kreeg hij o.a. van Bea Horstman van de textielgroep in ons museum om de zwarte rouwdracht (buppekaper, huik) van 100 jaar geleden in een modern perspectief te plaatsen.

10

Langs de Zuiderzee werd traditionele klederdracht nog langdurig gebruikt en was er per plaats verschil in kleur en kwaliteit. Op Wieringen kenmerkte de dracht zich door soberheid. Rem van den Bosch is gefascineerd door de traditionele Wieringer rouwkleding die van 1600 tot in de jaren dertig van de 20e eeuw werd gedragen. Van den Bosch is vooral geïnteresseerd in de huik. Een gezichtsbedekkend kledingstuk dat vrouwen op Wieringen droegen na het overlijden van mannelijke familieleden. Ze konden zich erin verschuilen. Dit is wat Rem van den Bosch fascineert: een persoon die alleen is met verdriet en zo een binnen- en buitenwereld creëert.

In zijn versie van de Wieringer rouwkleding verandert hij de stof en de kleur, maar het ontwerp blijft hetzelfde. De kleding wordt vuurrood met een afbeelding van de golfbrekers aan de Waddenkust. De stof wordt gemaakt van gerecyclede plastic flessen. Hiermee vraagt Van den Bosch aandacht voor thema's als zorg voor de wereld, hoe we elkaar ontmoeten, maar ook voor identiteit en klimaatverandering. Zijn modellen zijn gefotografeerd op de grens van land en water. Behalve de fotografie en een film, laat Rem van den Bosch een eigen gedicht in het Wierings dialect horen en stelt hij de nieuwe kleding tentoon.

Het gedicht is in Wierings dialect vertaald door, en werd voorgedragen in de Michaëlskerk door Anne-Nita Wagemaker. Het werd opgenomen en het is tijdens de expositie te horen en zien op dvd.

Foto's Rem van den Bosch

De fotoserie 'Wieringen Eiland Af' is nog te zien tijdens de Fotobiënnale Wieringen 2024 'KEERLINGEN' tot en met 4 augustus 2024 in de Zuiderzeekapel in Den Oever. Van 31 augustus tot en met 27 oktober 2024 is de tentoonstelling te bewonderen in de Oosterlanderkerk in Den Oever. De Fotobiënnale Wieringen wordt georganiseerd door de Culturele Kring Wieringen.

Wadsap

11

Op 22 juni 2024 was er in ons museum gelegenheid om cider te proeven van het appel- en perensap van vorig jaar, die kon worden volgetapt in zelf-meegebrachte flessen. Op deze middag werd ook **Marja Pappot** in het zonnetje gezet en bedankt voor al het werk dat ze in de afgelopen jaren voor het WADSAP-collectief heeft gedaan.

Verderop dit jaar komt **de fruitpersmobiel een beetje vroeger naar Wieringen dan voorgaande jaren, namelijk op zondag 22 september.**

27 juli: 'Jaap komt thuis'

Op zaterdagmiddag 27 juli werd in het museum Jan Lont de 100ste verjaardag van Marie Groet gevierd. Familie, vrienden, een strijkorkestje, een grote feestelijke taart omhulden de feestelijke middag. Haar zoon is de bekende Wieringer schilder Piet Lont, van wie we ook in de kunsttuin een menig werk hebben. Maar we hadden nog niet een schilderij van Jans eerder overleden broer Jaap Lont, geschilderd door Piet, en lang in bezit van Marie. Het leek haar een mooie geste om dit werk op haar 100ste verjaardag te schenken aan ons museum. Onze voorzitter André Lont kreeg het schilderij 'Jaap komt thuis' in handen om opgehangen te worden in de ooit gezamenlijke boerderij van Jan en Jaap Lont.

12

Varia

- In de **Cultuurschuur in Wieringerwerf** wordt van **1 augustus tot en met 1 oktober** een expositie gehouden door het Historisch Genootschap Wieringermeer, waarbij de focus ligt op de werkende mens: de Zuiderzeewerken zijn broodheer geweest voor duizenden mensen, uit het hele land. Met welke kennis, kunde en leefomstandigheden? Wie zijn er gebleven? En wie vertrokken er naar een andere 'natte klus'?

- Op 23 juni was er de jaarlijkse boerenlandfair in **Westerland**. Op de foto bij onze kraam staan Debora Spee en Alma Vriesman.

- Zondag **18 augustus** zal de **laatste Taandag** van dit jaar gehouden worden van 12 tot 16 uur. Deze dag heeft als thema **‘Vrijmarkt voor kinderen en kinderspel’**. De kinderen mogen hun handelswaar aanbieden en/of ruilen. ze mogen zelf een kleedje meenemen. Na afloop moeten de overgebleven spullen echter wél weer meegenomen worden. Er zijn activiteiten als: steltlopen, hoepelen, touwtje springen, knikkerbordspel, verkleden als boer of boerin, letters zoeken (om een woord te maken), figuren maken (met de handnaaimachine), wassen, pompen en was ophangen.

- **14 en 15 september: Open Monumentendagen.**

- Onsmakelijk, maar waar: de **poepdoos in de bovenheerd** staat daar, waar hij vroeger ook stond.
- **De uilenkast** voor de steenuil bevatte vier eieren. We waren hoopvol, maar helaas constateerde Luc Smit die kwam inspecteren, dat de eieren koud waren en het nest verlaten was.
- Op 15 mei werd een chèque van 150 euro ontvangen. **De gulle gever was ‘Walking Wieringen by night’**. Veel dank aan de vrijwilligers, die de wandelaars een avond lang de juiste weg wezen (Tineke, Bep, Alma, Debora, Antje en anderen).

- Vraag aan u allen om voor de mensen van de **dagbesteding** van Wonen plus Welzijn op dinsdag of donderdag (wellicht ook op woensdag) in de bezoekersruimte iets over vroeger te vertellen? Het hoeft niet langer dan een kwartier of een half uurtje te zijn. Dat kan door een film van vroeger te laten zien en er commentaar bij te geven, of door een oud voorwerp mee te nemen en daar iets over te vertellen. Of gewoon een aardig verhaal over het Wieringen van vroeger. De gedachte erachter is om **het geheugen van de mensen te activeren**. Wie dat wil doen kan zich aanmelden via: info@museumjanlont.nl onder vermelding van: Verhaal Wonen plus Welzijn, met vermelding wat je bijdrage ongeveer inhoudt. Er zijn al wat reacties binnengekomen!
- Het museum Jan Lont is op zoek naar mensen om de klederdrachtgroep te versterken, en naar iemand die de organisatie hiervan op zich wil nemen. Dat wil zeggen: dat je de contacten met de andere groepen onderhoudt en presentaties coördineert. Tevens zorg je er voor dat ieder de juiste kleding draagt. Contact op nemen met Bea Horstman, 0646797870 en/of m_horstman@quicknet.nl

Informatie extra dag Wonen Plus Welzijn

Zorgorganisatie Wonen plus Welzijn gebruikt het bezoekerscentrum van ons museum alweer vier jaar op de dinsdag en donderdag voor haar deelnemers. Voor het museum een sociale en maatschappelijke activiteit met een mooie bijdrage aan onze exploitatiekosten. Deze deelnemers ervaren het museum als een veilige en maatschappelijk prettige omgeving en zeker niet als een opvanghuis of zorgcentrum.

Het museum is voor deze mensen zo aantrekkelijk dat er bij Wonen plus Welzijn voor deze locatie inmiddels een wachtlijst is ontstaan.

Wonen plus Welzijn heeft ons daarom gevraagd of er een mogelijkheid bestaat voor het gebruik van een extra dag in de bezoekersruimte.

Na intensief overleg zijn we tot de volgende oplossing gekomen. De vrijdag wordt ingezet voor de extra dag, maar deze dag blijft ook open voor bezoekers van het museum. Voor deze dag komen deelnemers van Wonen plus Welzijn in aanmerking passend bij de taken van en voor het museum.

Wonen Plus Welzijn komt met een team bestaande uit een vaste kracht, een 3^e jaars stagiaire en een vrijwilliger. Dit team wordt verantwoordelijk voor entree, museumkaart, afrekening koffie/thee en de nodige administratie van de bezoekers.

Vanuit het museum zal er altijd tijdens de openingstijden van 13.00 tot 17.00 uur een vrijwilliger als rondleider aanwezig zijn. We gaan deze oplossing als proef voor een half jaar aan en starten op vrijdag 30 augustus 2024.